Fragmentarium

moletur, vel semel tantum immolatus sit.
Ad hoc breviter dici potest, illud quod offertur et
consecratur a sacerdote vocari sacrificium
et oblationem, quia memoria est et repraesenta-
tio est veri sacrificii et sanctae immolationis factae
in ara crucis. Et semel Christus mortuus in cruce est,
ibique immolatus est in semetipso; quotidie
autem immolatur in sacramento, quia in
sacramento recordatio fit illius quod factum est se-
mel. Unde Augustinus: Certum habemus quod Christus resur-
gens ex mortuis iam non moritur,
et cetera. Tamen ne obliviscamur quod semel factum
est, in memoria nostra omni anno fit, scilicet quo-
tiens pascha celebratur. Numquid toties
Christus occiditur? Sed tamen anniversaria
recordatio fit, repraesentat quod olim fac-
tum est, et sic nos facit moveri tamquam
videamus dominum in cruce. Item: semel immo-
latus est Christus in semetipso, et tamen quotidie im-
molatur in sacramento, quod sic intelligendum
est, quia in manifestatione corporis et distinc-
tione membrorum semel tantum in cruce pependit,
offerens se patri hostiam redemptionis
efficacem, eorum scilicet quos praedestinavit.
Item Ambrosius: semel in Christo est oblata
hostia ad salutem potens. Quid ergo nos?
Nonne per singulos dies offerimus?
Et si quotidie offeramus, ad recordationem
mortis eius fit, et una est hostia, non
multae. Quomodo una et non multae? Quia semel
immolatus est Christus. Hoc autem sacrificium
exemplum est illius: id ipsum, et semper
id ipsum offertur; proinde hoc est sacrificium.
Alioquin quia in multis locis offertur,
multi sunt Christi? Non, sed unus ubique est Christus,
et hic plenus existens et illic plenus,
sicut quod ubique offertur unum est corpus,
ita et unum sacrificium. Christus hostiam
obtulit ipsam, offerimus et nunc. Sed
quod nos agimus recordatio sacrificii est. Nec
causa suae infirmitatis repetitur, quia per-
ficit hominem, sed nostrae, quia quotidie pec-
camus. Ex his colligitur sacrificium
esse et dici quod agitur in altari, et Christum
semel oblatum et quotidie offerri, sed
aliter tunc, aliter nunc; et etiam quae sit
virtus sacramenti, ostenditur, scilicet remissio
peccatorum venialium et perfectio vir-
tutis. De causa institutionis.
Institutum est hoc sacramentum duabus
de causis: in augmentum virtutis,
scilicet caritatis, et in medicinam quotidia-
nae infirmitatis. Unde Ambrosius: Si quoti-
ens effunditur sanguis Christi, in remis-
sionem peccatorum effunditur, debeo semper
accipere, qui semper pecco; debeo semper
habere medicinam. Item Augustinus: Iteratur
quotidie haec oblatio, licet Christus semel passus sit,
quia quotidie peccamus peccatis sine quibus mor-
talis infirmitas vivere non potest.
Et quia quotidie labimur, quotidie Christus
mystice pro nobis immolatur. Dedit enim
nobis hoc sacramentum salutis, ut quia nos
quotidie peccamus et ille iam mori non potest,
per hoc sacramentum remissionem consequamur.
Quotidie comeditur et bibitur in
veritate, sed integer et vivus manet.
Item: Mysterium fidei dicitur, quia cre-
dere debes quod ibi salus nostra consistit.
Si autem quaeritur utrum quotidie communican-
dum sit, audi quid inde dicit Augustinus:
Quotidie eucharistiam accipere
nec laudo nec vitupero. Omnibus tamen
dominicis diebus communicandum hortor, si
tamen mens in affectu peccandi non sit.
Sed magis dico eucharistiam percipere quam
purificari. Et hoc quidem peccato morde-
atur, si peccandi tamen de cetero non habet
voluntatem, et satisfaciat lacrimis
et orationibus, accedat securus. Sed hoc de illo
dico quem mortalia peccata non gravant. Qui
frequentius non, saltem ter in anno homines
communicent, nisi forte quis crimina-
libus impediatur: in Pascha scilicet, Pente-
coste, in Natali. Omnes enim conveniunt qui
nolunt carere ecclesiasticis limini-
bus. Si heretici et excommunicati sacramentum
Solet etiam quaeri utrum pravi conficiant.
sacerdotes hoc sacramentum confi-
ciant. Ad quod dici potest aliquos licet male

XIII

Vim sacramenti non mutat vita ministri.

License: public_domain – Brugge, Stads- en O.C.M.W.-archief Brugge, reeks 538: Fragmenten van handschriften, nr. 38, fol. [1]r – Petrus Lombardus, <i>Sententiae</i> (https://fragmentarium.ms/view/page/F-dka1/9623/70533)